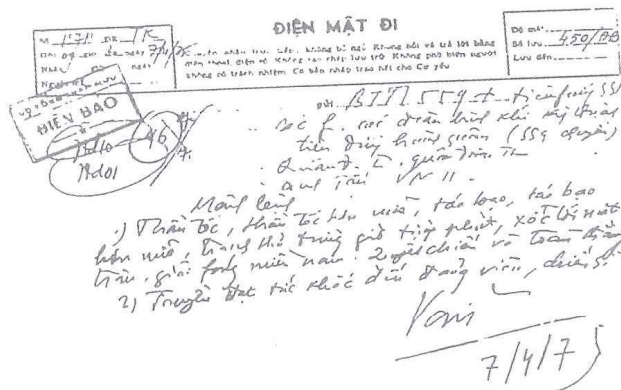

Ý NGHĨA NHÂN VĂN CAO CẢ CỦA ĐẠI THẮNG MÙA XUÂN 1975

NGUYỄN TIẾN SĨ (*)

Cách đây 30 năm, dưới sự lãnh đạo sáng suốt, tài tình của Đảng, quân dân ta đã tiến hành thắng lợi cuộc Tổng tiến công và nổi dậy mùa Xuân 1975 mà đỉnh cao là chiến dịch Hồ Chí Minh lịch sử, đập tan chính quyền Sài Gòn, giải phóng hoàn toàn miền Nam, thống nhất đất nước, đưa cả nước tiến lên chủ nghĩa xã hội (CNXH).

"Thần tốc, thần tốc hơn nữa. Táo bạo, táo bạo hơn nữa, tranh thủ từng giờ từng phút, xốc tới mặt trận giải phóng miền Nam, quyết chiến và toàn thắng".

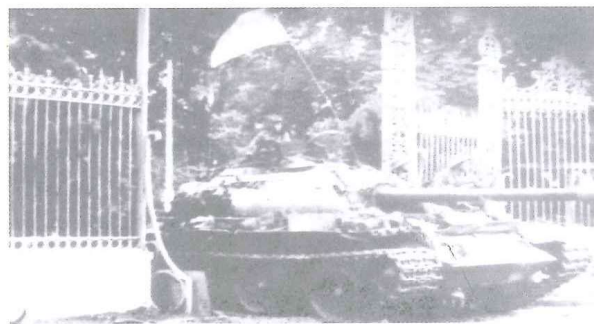
Văn (Võ Nguyên Giáp)

Thắng lợi của cuộc kháng chiến chống Mỹ, cứu nước tuy ngày càng lùi sâu vào quá khứ nhưng ý nghĩa lịch sử và thời đại của nó mãi mãi vẫn giữ nguyên giá trị. Đại hội IV của Đảng ta khẳng định: **"Năm tháng sẽ trôi qua, nhưng thắng lợi của nhân dân ta trong sự nghiệp chống Mỹ, cứu nước mãi mãi được ghi vào lịch sử dân tộc ta như một trong những**

trang chói lọi nhất, một biểu tượng sáng ngời về sự toàn thắng của chủ nghĩa anh hùng cách mạng và trí tuệ con người, và ghi vào lịch sử thế giới như một chiến công vĩ đại của thế kỷ XX, một sự kiện quan trọng có tầm vóc quốc tế to lớn và có tính thời đại sâu sắc".

Tự hào về Đại thắng mùa Xuân 1975, đòi hỏi chúng ta - thế hệ kế tiếp cha anh xây dựng CNXH và bảo vệ tổ quốc phải biết tôn vinh quá khứ, đi sâu nghiên cứu, góp phần làm sáng tỏ, đi đến khẳng định những giá trị to lớn của chiến thắng.

Mỗi sự kiện lịch sử của dân tộc ta trong thế kỷ XX đều có ý nghĩa nhân văn sâu sắc. Đại thắng mùa Xuân 1975 - chiến thắng sau 20 năm trường kỳ, đầy gian khổ và hy sinh của nhân dân Việt Nam chống đế quốc Mỹ xâm lược, và cũng là chiến thắng sau hơn một thế kỷ đấu tranh bền bỉ chống cả chủ nghĩa thực dân cũ và mới, giành độc lập dân tộc, thống nhất đất nước, đưa cả nước đi lên CNXH thì ý nghĩa nhân đạo nhân văn của chiến thắng càng sâu sắc. Có thể khái quát ở một số luận điểm sau.

Xe tăng quân Giải phóng miền Nam Việt Nam tiến vào Dinh Độc lập, ngày 30 tháng 4 năm 1975

(*) Tiến sĩ, Thượng tá - Học viện Chính trị Quân sự.

1. Chiến thắng mùa Xuân 1975 thỏa lòng mong mỏi thiết tha, cháy bỏng của nhân dân miền Nam, nhân dân cả nước và cán bộ, chiến sĩ các lực lượng vũ trang nhân dân ta.

Như chúng ta đều biết rằng, sau 9 năm trường kỳ kháng chiến chống thực dân Pháp xâm lược, miền Bắc được giải phóng, đi lên CNXH, còn ở miền Nam, Mỹ hất cẳng Pháp, dựng lên chế độ độc tài Ngô Đình Diệm, lấy đó làm công cụ chống lại cách mạng miền Nam, biến miền Nam Việt Nam thành thuộc địa kiểu mới và căn cứ quân sự, một pháo đài chống cộng ở Đông Nam Á, một bàn đạp tấn công xâm lược miền Bắc và phe XHCN. Với dã tâm xâm lược Việt Nam của đế quốc Mỹ, nhân dân miền Nam đã từng đi đầu trong cuộc kháng chiến trường kỳ chống thực dân Pháp, đã phải hy sinh nhiều xương máu, tài sản mà vẫn chưa có được cuộc sống hòa bình thì lại phải đương đầu với một cuộc chiến tranh tàn khốc kéo dài suốt 20 năm do đế quốc Mỹ gây ra. Vì vậy, nhân dân miền Nam không có khát vọng nào cao hơn là được giải phóng, từ người nô lệ trở thành người làm chủ, được sống trong hòa bình, lao động vì quyền lợi thiêng liêng, cao cả của con người. Đồng thời cũng chính từ khát vọng ấy đã thôi thúc nhân dân miền Nam Đồng khởi, quyết đánh cho Mỹ cút, Ngụy nhào, giải phóng hoàn toàn miền Nam, thống nhất đất nước, Bắc - Nam sum họp một nhà.

Đại thắng mùa Xuân 1975, giải phóng hoàn toàn miền Nam còn là khát vọng của nhân dân miền Bắc và cán bộ, chiến sĩ lực lượng vũ trang nhân dân ta, bởi vì đất nước Việt Nam là một, dân tộc Việt Nam là một, Bắc - Nam là một, miền Nam - một nửa đất nước, một nửa cơ thể sống không thể bị sẻ chia. Chừng nào miền Bắc và miền Nam còn bị kẻ thù chia cắt thì máu của nhân dân Việt Nam vẫn chảy, gia đình ly tán, lòng thương nhớ của nhân dân miền Bắc đối với nhân dân miền Nam không nguôi, cả nước hướng về miền Nam ruột thịt, thanh niên nô nức lên đường tòng quân quyết "xẻ dọc Trường Sơn đi cứu nước", người ở lại hậu phương thi đua với tiền tuyến, "mỗi người làm việc bằng hai", quyết tâm "thóc không thiếu một cân, quân không thiếu một người" để dồn sức cho miền Nam, tất cả vì miền Nam ruột thịt, tất cả để đánh thắng giặc Mỹ xâm lược, giải phóng miền Nam. Hơn nữa, chỉ có giải phóng miền Nam thì mới chấm dứt được các cuộc chiến tranh leo thang đánh

phá miền Bắc của đế quốc Mỹ, mỗi gia đình nhân dân miền Bắc mới được đoàn tụ, để nhân dân miền Bắc từng bước hàn gắn vết thương chiến tranh, khôi phục kinh tế, phát triển sản xuất, cùng với nhân dân miền Nam vững bước đi lên CNXH.

2. Chiến thắng mùa xuân 1975 đã chặn đứng không để kẻ thù gây thêm tội ác chống chất đối với nhân dân Việt Nam, đánh tan âm mưu dùng người Việt hại người Việt, dùng người Việt đánh người Việt của đế quốc Mỹ.

Trong cuộc chiến tranh xâm lược Việt Nam, Mỹ đã sử dụng khối lượng bom đạn khổng lồ trên chiến trường Việt Nam: tính cứ 2 người dân Việt Nam phải chịu 1 quả đạn đại bác, 10 viên đạn súng trường. Đó là chưa kể đến 20 triệu galông (tương đương với 76 triệu lít) chất độc hóa học được chúng rải xuống chiến trường miền Nam. Mỹ vào miền Nam Việt Nam, có 2,2 triệu người dân miền Nam từ nông thôn bỏ ra thành thị sống nhờ vào viện trợ. Mỹ rút để lại 2 triệu người bị thất nghiệp; nền kinh tế Việt Nam từ chỗ xuất khẩu gạo đã phải nhập khẩu (năm 1965: 129.000 tấn, 1968: 765.000 tấn). Viện trợ Mỹ tăng gấp đôi thì đồng bào ta phải chịu cảnh máu chảy đầu rơi tăng nhiều lần. Nguy hiểm và cực kỳ thâm độc hơn là chính sách dùng người Việt giết người Việt, dùng người Đông Dương giết người Đông Dương bằng tiền của và vũ khí Mỹ, còn được gọi là "thay màu da của xác chết". Để thực hiện chính sách này, Mỹ đã đầu tư xây dựng chính quyền Sài Gòn thành một bộ máy quân sự khổng lồ với hơn 1 triệu quân và 1,5 triệu phòng vệ dân sự, gây nên cảnh "nổi da nấu thịt", cha con bắn giết lẫn nhau, huynh đệ tương tàn, hận thù chồng chất. Chỉ có giải phóng miền Nam thì mới có thể ngăn chặn được tội ác của kẻ thù, xóa bỏ được lòng hận thù trong nội bộ dân tộc, đưa sĩ quan, binh lính của chế độ Sài Gòn - những kẻ đã làm đường lạc lối, nhẹ dạ cả tin trở về với con đường làm ăn lương thiện, cải tà quy chính, để người với người sống để yêu nhau như anh em một nhà.

3. Cuộc kháng chiến chống Mỹ, cứu nước của nhân dân Việt Nam giành được thắng lợi đã không phụ lòng giúp đỡ, mong mỏi của nhân dân tiến bộ thế giới, đặc biệt là hệ thống XHCN.

Cuộc kháng chiến chống Mỹ của nhân dân Việt Nam không chỉ là cuộc đọ sức giữa

nhân dân ta với đế quốc Mỹ và bè lũ tay sai, mà còn phản ánh cuộc đấu tranh giữa các nước XHCN với bọn đế quốc gây chiến, giữa các lực lượng giải phóng dân tộc với các lực lượng đế quốc xâm lược, giữa các lực lượng yêu chuộng hòa bình với các lực lượng hiếu chiến đứng đầu là đế quốc Mỹ. Cuộc kháng chiến chống Mỹ, cứu nước của dân tộc Việt Nam không chỉ nhằm bảo vệ các quyền dân tộc cơ bản của nhân dân Việt Nam, mà còn có ý nghĩa quốc tế to lớn, góp phần tích cực làm thất bại "học thuyết Ních-xơn" vô cùng thâm độc, góp phần xương máu bảo vệ hệ thống XHCN, cổ vũ phong trào giải phóng dân tộc của nhân dân các nước châu Á, châu Phi, châu Mỹ La tinh và châu Đại dương, bảo vệ hòa bình và dân chủ trên thế giới. Vì vậy, toàn thể nhân loại tiến bộ đứng về phía nhân dân Việt Nam và nhân dân Đông Dương, ủng hộ cả về vật chất lẫn tinh thần, thậm chí cả xương máu cho cuộc kháng chiến chống Mỹ của nhân dân Việt Nam, nhân dân Đông Dương giành thắng lợi. Trong cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước, có hơn 100 nước ủng hộ Việt Nam chống xâm lược, viện trợ quốc tế cho Việt Nam: 1.101.346 tấn hàng hóa các loại; 1.261.336 tấn vũ khí, khí tài, vật tư, trị giá thành tiền hơn 7 tỷ rúp. Không chỉ có vậy, phong trào xuống đường biểu tình phản đối cuộc chiến tranh xâm lược bản thổ của chính quyền Mỹ đối với Việt Nam diễn ra khắp mọi nơi trên thế giới, ngay tại trung tâm nước Mỹ (200 trường đại học ở Mỹ có phong trào phản đối chiến tranh, hàng vạn thanh niên Mỹ đốt thẻ quân dịch). Ních-xơn - nguyên Tổng thống Mỹ cho rằng: "Cuộc chiến tranh Việt Nam không phải thua trên chiến trường Việt Nam. Nó thua ở các hành lang của quốc hội, trong phòng ăn, các công ty, trong buồng giám đốc của các tổ chức nghiên cứu, trong các buồng chủ bút và của hệ thống truyền hình. Nó bị thua trong các hội trường của George Town, các phòng khách của "những người đẹp" ở New York và trong các lớp học của các trường đại học lớn". Tất cả những việc làm thiết thực và đầy tình nghĩa ấy đã động viên khích lệ nhân dân Việt Nam quyết đem hết tính mạng và tài sản, giải phóng hoàn toàn Việt Nam, thống nhất Tổ quốc, đáp ứng lòng mong mỏi và sự giúp đỡ to lớn, trong sáng và vô tư của nhân dân tiến bộ thế giới.

4. Việt Nam thắng Mỹ là cả nhân loại tiến bộ, hệ thống XHCN và phong trào giải phóng dân tộc thắng Mỹ. Do đó, chiến thắng của nhân dân Việt Nam đã cổ vũ, thúc tỉnh các

dân tộc bị áp bức trên khắp hành tinh từ châu Á đến châu Phi, châu Mỹ La tinh và châu Đại dương đứng lên đấu tranh chống ách nô dịch của chủ nghĩa thực dân, giành độc lập dân tộc.

Chiến thắng của Việt Nam còn cống hiến cho các dân tộc nhiều bài học quý, một giá trị tinh thần to lớn mang lại cho họ niềm tin tưởng trong cuộc đấu tranh giải phóng dân tộc khỏi ách thống trị của chủ nghĩa thực dân mới. Chính vì vậy, sau chiến thắng của nhân dân Việt Nam, nhiều người tiến bộ, yêu tự do, công lý, hòa bình đều thống nhất nhận định cuộc kháng chiến chính nghĩa đã làm cho thế giới nhận rõ ý nghĩa thắng lợi của Việt Nam, nhận rõ tinh thần tình cảm quyết tâm cách mạng, nhận rõ sức mạnh đấu tranh tự giải phóng của một dân tộc trong thời đại mới.

5. Đại thắng mùa Xuân 1975 chấm dứt sự đổ máu, ly tán gia đình của sĩ quan, binh lính Mỹ và chư hầu.

Trong cuộc chiến tranh xâm lược Việt Nam, Mỹ huy động tại nước Mỹ lúc cao nhất lên tới 800 nghìn tên (cả quân tham chiến và hỗ trợ); quân các nước phụ thuộc Mỹ ở miền Nam Việt Nam (từ 1964 - 1973): Nam Triều Tiên 50.000, Thái Lan 13.000, Australia 7.000, Philippines 2.000 và New Zealand 600. Từ năm 1961 - 1975, quân Mỹ chết tại chiến trường Việt Nam là 58.191 người, bị thương và bị bắt trên 300.000. Tuy đây mới chỉ là con số hết sức khiêm tốn so với tội ác mà đế quốc Mỹ gây ra trên đất Việt Nam, nhưng cũng là một tổn thất không nhỏ trong lịch sử Quân đội Mỹ, một sự mất mát không gì bù đắp nổi đối với các gia đình sĩ quan, binh lính Mỹ. Thời gian lặng lẽ trôi đi, nhưng hội chứng và hậu quả xã hội của cuộc chiến tranh xâm lược Việt Nam vẫn còn là điều nhức nhối và là một vết thương không có thuốc đặc hiệu để chữa trị đối với chính phủ và người dân nước Mỹ.

Tuy vậy, nhưng bản chất hiếu chiến, xâm lược của đế quốc Mỹ vẫn không hề thay đổi, nhất là sau sự kiện 11/9/2001, nhà cầm quyền Mỹ đang lợi dụng cuộc chiến chống khủng bố để lôi kéo các nước, mở rộng triển khai lực lượng trên toàn thế giới, sẵn sàng tấn công trừng phạt các nước mà theo Mỹ cho là không cùng lợi ích với Mỹ; tiếp tục gây thêm tội ác cho nhân dân thế giới cũng như chính nhân dân Mỹ. Mong rằng nhân dịp kỷ niệm 30 năm

chiến thắng của Việt Nam, đồng thời cũng là 30 năm sau thất bại của Mỹ trên chiến trường Việt Nam, nhân loại tiến bộ, nhân dân Mỹ, nhất là những nhân chứng lịch sử của cuộc chiến tranh xâm lược Việt Nam hãy đoàn kết, đấu tranh ngăn chặn mọi âm mưu và hoạt động gây chiến của nhà cầm quyền Mỹ và các thế lực khác, vì một thế giới hòa bình, tự do công lý, phát triển.

Thắng lợi của cuộc kháng chiến chống Mỹ, cứu nước của nhân dân ta cách đây 30 năm nhưng hậu quả chiến tranh còn để lại hết sức nặng nề. Sự mất mát về cơ sở vật chất đã lớn, nhưng mất mát về xương máu của nhân dân ta còn lớn hơn nhiều (trong 30 năm chiến tranh (1945 - 1975) trên đất nước ta có 1.100.000 con em các dân tộc đã chiến đấu hy sinh vì sự nghiệp giải phóng dân tộc; 600.000 thương binh; 300.000 bị mất tích trong chiến đấu; 2.000.000 người dân bị giết hại; 2.000.000 người bị tàn tật; 2.000.000 người bị nhiễm chất độc hóa học; 500.000 trẻ em bị dị dạng,...). Chính vì vậy, ngay sau khi kết thúc chiến tranh, dưới sự lãnh đạo của Đảng, nhân dân ta bắt tay ngay vào khắc phục hậu quả chiến tranh, ổn định phát triển sản xuất, chăm lo đời sống nhân dân. Các kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội được Đảng, Nhà nước hoạch định và tổ chức thực hiện từng bước đưa lại kết quả thiết thực. Tuy nhiên, vì nhiều nguyên nhân khác nhau nên trong một thời gian dài (1975 - 1985)

đất nước ta chưa tạo ra được sự phát triển tương xứng với tầm vóc lịch sử của chiến thắng. Điều đó đã làm cho khí thế cách mạng, tinh thần, ý chí và lòng dũng cảm của con người Việt Nam trở nên nguội lạnh. Nhận thức được những thiếu sót, Đảng khởi xướng và lãnh đạo công cuộc đổi mới thu được những thành tựu to lớn: kinh tế tăng trưởng khá cao, chính trị ổn định, văn hóa - xã hội phát triển theo hướng lành mạnh, an ninh - quốc phòng được tăng cường, quan hệ đối ngoại ngày càng mở rộng, uy tín và vị thế của Việt Nam trên trường quốc tế tăng cao. Điều đáng mừng là cùng với phát triển kinh tế, công bằng xã hội, tiến bộ xã hội, những vấn đề xã hội tồn đọng sau chiến tranh, phong trào đền ơn đáp nghĩa, uống nước nhớ nguồn,... ngày càng được Đảng, Nhà nước và toàn xã hội quan tâm chăm lo giải quyết; sự mặc cảm của những người đã có một thời lầm đường lạc lối không còn. Nhân dân cả nước lấy lại được ý chí và nghị lực của con người Việt Nam, tung bừng khí thế đẩy mạnh sự nghiệp đổi mới, công nghiệp hóa, hiện đại hóa vì dân giàu, nước mạnh, xã hội công bằng, dân chủ, văn minh, vững bước đi lên CNXH, đồng thời góp phần tích cực vào cuộc đấu tranh chung của nhân dân thế giới vì hòa bình, độc lập dân tộc, dân chủ và tiến bộ xã hội, xứng đáng với tầm vóc lịch sử của Đại thắng mùa Xuân 1975.

CHÚ THÍCH

1. Đảng Cộng sản Việt Nam. Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ IV, Nxb. Sự Thật, Hà Nội, 1977, tr. 5 - 6.

TÓM TẮT

"Năm tháng sẽ trôi qua, nhưng thắng lợi của nhân dân ta trong sự nghiệp chống Mỹ, cứu nước mãi mãi được ghi vào lịch sử dân tộc ta như một trong những trang chói lọi nhất, một biểu tượng sáng ngời về sự toàn thắng của chủ nghĩa anh hùng cách mạng và trí tuệ con người, và ghi vào lịch sử thế giới như một chiến công vĩ đại của thế kỷ XX, một sự kiện quan trọng có tầm vóc quốc tế to lớn và có tính thời đại sâu sắc".

SUMMARY

"Years will pass, but the victory of our people in the anti-American struggle for national salvation will forever be written in the history of our people as one of the most brilliant pages, and a shining symbol in the complete victory of revolutionary heroism and human intelligence. It is also written in the history of the world as one of the greatest feat of arms of the 20th century - an important event having great international stature and profound characteristic of the epoch."